

Fiber øker behovet for en digital strategi

Næringsutvikler Jan Aage Røtnes i Engerdal peker på at mange nye muligheter åpner seg med fiberutbyggingen.

MAY-BRITT BJØRLO HENRIKSEN

TLF: 954 33 557

Engerdal: Velferdsteknologi, e-helse løsninger og underholdning i digitale kanaler er sikret. Byggetrinn 1 med fiberutbygging i Engerdal er fullført, og trinn 2 er i emninga. Selv om det foreløpig ikke er noen utbyggere som har forpliktet seg, primært på grunn av lange avstander, dårlig stolpekvalitet og at NKOM har åpner opp for finansiering av trådløsteknologi.

Finansieringen av utbyggingsprosjektene kommer fra myndighetene, NKOM (Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet), Fylkeskommunen og Engerdal Kommune. Sluttsummen på Engerdals innsats ble på 12,2 millioner kroner for begge de to planlagte utbyggingstrinnene..

Finansieringen fra myndighetene via NKOM var dedikert til fastboende husstander, i tråd med den infrastrukturen myndighetene ber kommunene om å tilrettelegge for, slik at man bl. a. kan utnytte velferdsteknologi og E-helsetjenester best mulig.

– Radiolinken som Svorka tidligere har levert i Engerdal har vært god, men ustabil, sier Jan Aage Røtnes, næringsutvikler i Engerdal kommune og prosjektleder for Bredbånd Trinn 1.

Som alle andre i kommunen som har fått fiber, gleder han seg over bedret nettforbindelse hjemme.

Digital strategi

– Det er flott. Det er fint at folk kan nå se flere TV-programmer og får en stabil tilgang til nettet. Vi kan også stille spørsmålet om; Hva er den digitale strategien i kommunen? Kommunen har gjort en stor investering, sier Røtnes, og nå er det viktig å finne samfunnsnyttige bruksområder, også for kommunens egne tjenester.

Røtnes drar frem at Nicolay Astrup, som var digitaliseringsminister da den statlige finansieringen ble vedtatt, så på de store linjene, og forutså hvilken betydning en slik satsing kan få for en kommune.

– Det vil være lettere å jobbe digitalt, bruke netthandel og nettbutikker, og det kan potensielt ha rasjonaliseringseffekter gjennom at man kan bruke bedre digitale verktøy, sier Røtnes.

De siste månedene er det mange som har fått prøve seg med hjemmekontor, og mange har erfart at det kommer an på nettilgangen om man får jobben gjort. Og på om man har PCer og TVer som kan håndtere hastigheten, da dette ikke blir bedre enn det svakeste leddet.

Satsing mot fremtiden

– Det jeg er opptatt av er hvordan skal dette gi en samfunnsnytte. Hvordan skal vi få til at denne satsingen gir noe tilbake. Kan vi bruke teknologien på en fornuftig måte, foruten ren underholdning og velferdsteknologi, spør Røtnes.

Som næringsutvikler er Røtnes opptatt av å se hvordan det at folk har fått tilgang til internettets motorvei i sine private hjem kan bringe Engerdals-samfunnet videre.

– Det at vi fikk testet våre digitale evner med hjemmekontor, ser vi har gitt en klimaeffekt. Er det andre effekter det kan ha i et næringsperspektiv, og ikke minst klarer vi å være like produktive, eller kanskje mer produktive, sier Røtnes.

Som samfunn peker han på at vi har gått bort fra den industrielle tanken.

Mulighetsrom

– Klarer vi å lede folk på en slik måte at de utnytter det potensialet som ligger i denne teknologien. Er næringsliv og offentlig administrasjon forberedt på å kreve den tilliten. Gjør vi det vi skal gjøre? Å reise to timer om dagen er ingen god investering, verken for arbeidsgiver, eller den ansatte, sier Røtnes.

Han tar med dette til orde for at samtidig som en vesentlig del av nettsatsinga for mange vil gi økte muligheter for underholdning, er det andre sider ved tilgang til fiberteknologien som kan ha større samfunnsmessig betydning.

– Alt med digitaliseringen er positivt. Men, det krever en disiplinering som vi er nødt til å mestre om vi skal utnytte det på best mulig måte. Hva er investeringens overordnede mål?, spør han retorisk.

Det er som Røtnes påpeker et stort potensial i forhold til E-helse. Pasienter kan fjernovervåkes, noe som i en kommune som Engerdal gir en besparelsesmulighet i bl.a. hjemmesykepleien, og gir pasienten mulighet til å bo hjemme lengre. Det kan skape en tettere dialog mellom behandler og pasient, og gi betydelige besparelser.

– Det er fint. Hvordan kombinere alle disse formene for nødvendig bruk og underholdning, med en måte å bruke teknologien på som er samfunnsnyttig. Vi har bare skapt oss et mulighetsrom, spørsmålet er hvordan skal vi fylle det med verdiskaping. Det er derfor jeg mener at vi må lage en digital strategi, sier Røtnes. Han minner om at han i flere år har arbeidet med e-Helse og velferdsteknologi på Forskningsparken på Blindern, og vært med på innføring av e-Helse i bl.a. Agderkommunene.

Avslutningsvis bemerker Røtnes at bredbåndsprosjektet for hans del kom som et tilleggsprosjekt til Næringsutvikler jobben, etter at den forrige samfunnsutvikleren sluttet i jobben og dermed som prosjektleder. « Prosjektet har vært arbeidskrevende og utfordrende, og svært lærerikt med tanke på samarbeid med store samfunnsaktører (Telenor og Eidsiva), og på befolkningens varierende reaksjoner», sier Røtnes.

Fakta om Engerdal Bredbånd Trinn 1:

Antall adresser det er bygget bredbånd til er 570

Antall kunder som har bestilt er 417, hvorav 178 er i Telenor «kommersielle områder» og 239 utenfor. Dette er 73% av de husstandene som har tilgang til fibernettet

Det er nå installert hos alle unntatt ca 20 som ikke svarer på telefon eller sms for avtale om installasjon, eller som har utsatt på eget initiativ

Det gjenstår noen tilleggsinstallasjoner, med flere TV-uttak etc.

Det er skiftet ca 170 stolper

Det er gjort ca 400 nye barduneringer for å sikre stolper

Det er gjort ca 10 nye veikryssninger

Hva skal skje nå?

Nå avslutter OneCom sitt arbeid med resten av leveransene, og reiser på befaring i hele Trinn 1 området og rydder opp, samt skriver en rapport om prosjektet.

Telenor, OneCom og Engerdal Kommune skal møtes til formell befaring og overlevering når alt er levert og ryddet, så det er viktig at kunder melder dersom noe mangler.

Alt dette skal på plass før det økonomiske oppgjøret skjer.

Engerdal Kommune kommer til å kreve inn egenandelene fra kunder i de ikke-kommersielle områdene. Til orientering kan det ikke kreves egenandeler i de kommersielle områdene (Engerdal Sentrum og Drevsjø) da dette er fullfinansiert av Telenor, og kommunen ikke har hatt kostnader der som kan kreves inn.

Hvordan kan husstander som ikke har bestilt få tilgang?

Det offentlig finansierte prosjektet for Bredbånd Trinn 1 avsluttes nå, men Telenor tar imot bestillinger fra husstander, bedrifter og fritidsboliger som ligger i eller nær Trinn 1 området, dog uten kommunens medvirkning.